

Mónika KERTJE

A Magyar Rózsatársaság
összejöveleiben rendszeresen
megjelent egy szerény,
csendes, de mégis határozott,
mosolygós hölgy.

Mondanivalójára,
kérdéseire mindig érdekes volt
odafigyelni, de nem sejtettem,
hogy milyen komolyan
kertészkedik.

Egészen addig,
amíg a rózsatársaság
látogatást nem szervezett
Mónika kertjébe
egy nyárelői napon.

A Gödöllői-dombság szélén szundiká-
ló kisváros ad otthont Mónikának és
kedves növényeinek, na meg kutyái-
nak. Az ilyen telket „nadrágszíjnak” szoktuk
nevezni, mert mindössze 13 méter széles,
ám jó hosszú. Egyszer egy ismerőse meg is
jegyezte, hogy tenispályának lenne jó. Mó-
nika azonban nem egészen erre vágyott, s
körülbelül 15 év alatt igazi kis földi Paradi-
csomot alkotott belőle. Mivel a rajta lévő ház
is felújításra várt, a kertet először szakem-

OMBRÉE PARFAITE

berekkel befűvesíttette, hogy ne gyomosodjon, majd sövényeket telepített vegyesen, nagyrészt különféle virágos cserjékből. Aztán szép lassan, ahogy pénze és ideje engedte, elkezdett ültetgetni, hol egy gyümölcsfát, hol egy cserjét, hol néhány évelőt.

Saját bevallása szerint a kezdetektől fogva nagyon sokat inspirálódott magyar és angol nyelvű könyvekből. Ezek közül talán a legjelentősebb volt számára *Christopher Lloyd* magyarul is megjelent *Virágos kert* című műve. Nemcsak a szövege, ami igen tanulságos, hanem a képek is nagy hatást gyakoroltak rá. A mai napig is vadássza a jó kertészeti könyveket, az igényes és megbízható internetes forrásokat.

Könyvekből kapott ötleteket arra is, mit lehet kezdeni egy hosszú, keskeny kerttel. Megrajzolta magának a hullámvonalas téralakítást, amit aztán meg is valósított, bár a részleteket nem dolgozta ki előre, hogy hova milyen növényt ültessen, azt menet közben „találta ki”. Mára egy roppant hangulatos, változatos, színben és formában izléeses és látványos tér alakult ki, tökéletesen elrejtve a telek keskeny voltát.

A kedvenc rózsáidat már tudom. Vannak más kedvenceid is, évelők, cserjék, fák?

A kikeleti bangitát nagyon kedvelem, és a bangitákat általában. Szeretem a lombozatukat is, nemcsak a virágot. Ugyanez érvényes a lándzsás loncra és a hólyagvesszőkre. Általában a finomabb, érdekesebb lombozat vonz, például a barátcserje, a perzsa orgona, a korai nyáriorgona. Őszi lombszínük és a téli vesszőik színe miatt a somokat (*Cornus*) is nagyon szeretem. Az évelők közül kedvelem az árnyék- és sásliliomokat, gólyaorokot, botanikai tulipánokat, díshagymákat, kasvirágokat. A levélformák és -színek változatossága az évelők-nél is nagyon fontos számomra.

Ebben a kertben szemlátomást nagyon jól érzik magukat a növények, de nem csak az izléeses elrendezés járul hozzá a szépségükhöz. A tápanyag-utánpótlást mennyire veszed komolyan?

A fűvesítéskor gombatrágyát rotáltattam a talajba, főleg a rózsák kapnak komposztált trágyát és két évente pelletet. A téli, nem túl sok fahamut is elszórom vékonyan az ágyásokban. A lenyírt fűvet általában helyben hagyom. Dísznövényekhez, rózsákhoz is saját komposztot adok. A kertben négy-öt helyen van kisebb komposzthalom, s van egy nagy komposztáló is. Úgy olvastam egy japán kertésztől, hogy a jól kezelt talaj mindig elegendő tápanyagot tartalmaz. Azonban a rózsa tipikus példa, hogy néha mégis muszáj trágyázni.

„Színhelyes fotót sohasem sikerült róla készítenem, vagy a fényképezőgép, vagy a monitor nem alkalmas színének visszaadására. Nagyon szép, sötét virágai vannak. Szerencsére félárnyékba ültettem, mivel a nagyon erős napsütés a virágszirmokat hamar megperzseli. Legszívesebben mindig borús időben virágzik. Virágzáskor támasztékot igényelhet, a sok-sok virág lehúzza hajlékony ágait. Egyszer virágzik évente.”

HARLOW CARR

„Több Austin-rózsa közül egyelőre még ő viszi a prímet. Az évek alatt szép, nagy, egészséges bokorrá növekedett. Nagyon tüskés bokor, vendégmarasztaló. A metszése érdekes, mivel lehajló ágai vannak, nem szabad a hagyományos módszer szerint metszeni: a befelé növekvő ágakat meg kell tartani, különben virágzáskor középen üres bokorrá válik.”

FOTÓ: JÓZSA KATA ÉS KÜKEDI MÓNIKA

Rózsákat egyébként körülbelül tíz éve kezdtem ültetni, több nagyobb hullámban, jelenleg olyan száz fajtám van. Vannak közöttük bokorrózsák, történelmi rózsák, futó- és rambler rózsák, meg néhány teahibrid is. Volt, amelyik eltűnt, mert nem bírta, de olyan is, amelyik annyira megerősödött, hogy a mellette lévőit is elnyomta.

Megjegyzem, ez nem látszik a kerten, a rózsáid mind nagyon szépek, pedig úgy emlékszem, azt mondtad egyszer, hogy nem permetezel.

Így van. Ez nem annyira környezetvédelmi megfontolás, bár nyilván az sem közömbös számomra. Ám a legelső szempont, hogy gyerekkorom óta – amikor is a szomszédaink szőlőt termesztettek, és gyakran permeteztek – utálok a permetszerek szagát, kifejezetten irritál. A második szempont, hogy nem szeretek számolni. Márpedig a permetezőszereket megfelelően hígítva kell alkalmazni, és ehhez számolni kell, így inkább lemondok a permetezésről. Igyekszem ellenállónak tartott rózsafajtákat beszerezni, és amelyek igényli, annak a rendszeres öntözését is megoldom, ezért viszonylag egészségesek. Ha tetvesednek, az sem érdekel, mert megfigyeltem, hogy egy-két hét múlva megjelennek a katicabogarak, és jelentősen ritkítják a tetveket. Magam is szoktam átszállítani lárvákat más bokrokra: nézd, itt még van bőven ennivaló! Érdeemes utánanéznie annak, aki még nem ismeri, hogy milyen a katicabogárlárva, mert nagyon hasznos jószág. Szerintem olyan, mint egy lovag pajzsban.

Ha nyaralsz, vagy bármi miatt több napra elutazol, szoktál a kert miatt aggódni? Várod, hogy hazatérj?

Eleve nehezen indulok útnak, ritkán megyek el több napra, akkor is leginkább kerti programról lehet szó. Ha egyszer nyáron, nagy hőségben nem lennék itthon, aggódnék, de akkor sem a hosszú távú hatások miatt, mert az évelők, bokrok, fák már begyökeresedtek, sok mindent kibírnak. Átmenetileg lenne csak kár. Nincs öntözőrendszer, ritkán locsolok, ezért igen strapabíró a kert. Tavasszal, ha nem lennék kertközelben, jobban megviselne mindkettőnk: a kert nagyon könnyen elvadul, a sok évelőágyás rendszeres gondozást igényel.

Két kutyád is van, nem nehéz velük osztozni az ezer négyzetméteren?

Általában kettő, de néha négy-öt kutya is volt, persze velük néha harcolni kell a kertért. Soha nem zártam ki őket a kertből, a védendő növényt kerítem le, amíg túl kicsi. Akkor van gond, ha idegen macska téved be és állóharc kerekedik, ott bizony sok növény megsérül. De szerencsére eddig senki nem lett nagy baja.

CHEEK TO CHEEK

„Levélzete, s virágai is az átlagosnál kisebbek, finomak, kecsesek. Futórózsza, nálam félárnyékban van, így viszonylag ritkásabban nő, s mivel bodza mellé ültettem, kicsit lassabban is indult meg a szokásosnál a növekedése.”

YANN ARTHUS
BERTRAND

„Amikor először megláttam a kertemben, kis híján infarktust kaptam, mert nagyon élénk színeit a monitoron nem láttam rendeléskor, s ha látom, biztosan nem ezt választom. Mégis megszerettem, s nem is kicsit. ADR rózsza.”

A szomszédok közt, vagy a családban van, akivel meg tudod osztani a kerti örömeiket?

Leginkább a rózsatársaság tagjaival tudom megosztani élményeimet. Nagyon hálás is vagyok a sok szép kertélményért és előadásért, tapasztalatcseréért, amelyekben részem volt, és remélhetőleg még lesz a későbbiekben is. A családban és a barátok között is van, akit érdekel a kert – bár nem ennyire, mint engem.

Magam is kertészkedő lévén, ismerem azt az érzést, hogy ha kimegyek a kertbe, azonnal látok ezer és ezer tennivalót. Te szoktál néha a kertben csak úgy nézeledni, élvezni a látványt, vagy muszáj mindig valamit csinálnod?

Bár alaptól lusta természetűnek tartom magam, ez a kertben nem érvényes rám: nem tudok megülni szinte egy percre sem. A látványt leginkább a hétvégi reggeli kávéval a kezemben sétálva élvezem, de akkor is sokszor azt nézem, hol mi a teendő. De ez nem teher, nagyon élvezem a kerti munkát általában. Persze nehezebb, „muszáj” munkák a kertben is akadnak. A kertem naplementekor a legszebb, akkor meg-megállok, s csak rácsodálkozom.

Józsa Kata

OLVASSA A KERTBARÁT MAGAZIN
DIGITÁLIS VÁLTOZATÁT!

Nem kell tárolni,
virtuális könyvespolcán bármikor elérni

Ajándékba
is vásárolható

Kiadványát
több eszközön
is elérheti

Pár kattintással
azonnal olvasható,
előfizethető

WWW.DIGITALSTAND.HU/KERTBARATMAGAZIN